

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 јуни 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: мај 2022 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во мај 2022 година оствари пад од 0,1% на месечна основа, пред сè како резултат на намалувањето на краткорочните депозити, готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години, а во услови на раст на депозитните пари. Анализирано на годишно ниво, паричната маса е зголемена за 2,7%, речиси целосно поради зголемувањето на краткорочните депозити, при пад на долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{3,4} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	4.2022	5.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	4.2022	5.2022	4.2022	5.2022
Парична маса М4	491,717	500,202	507,536	521,005	505,720	504,867	7.9	6.7	8.2	7.0	3.0	1.8	0.1	-0.2
Парична маса МЗ	441,478	451,639	460,723	474,753	459,560	459,013	9.4	8.3	10.1	8.8	4.2	2.7	0.1	-0.1
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	43,350	43,604	44,951	44,480	44,128	43,081	14.4	6.0	7.9	1.8	-0.7	-1.9	3.3	-2.4
Вкупни депозити	439,343	447,237	453,469	468,649	453,296	453,338	7.4	6.8	8.3	7.8	3.6	2.4	-0.3	0.0
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	122,085	128,970	130,048	137,557	122,971	123,078	12.9	16.7	15.6	11.6	1.7	-1.6	-3.1	0.1
Во денари	85,618	88,994	87,402	92,116	80,164	81,723	12.8	14.7	9.7	6.7	-2.2	-5.2	-3.8	1.9
Во странска валута	36,467	39,976	42,646	45,441	42,807	41,354	13.0	21.4	29.8	23.2	9.7	6.4	-1.7	-3.4
Домаќинства	289,941	292,359	297,702	305,407	303,839	304,499	5.2	4.2	6.9	7.1	4.6	4.5	0.9	0.2
Во денари	152,839	152,597	154,062	151,822	143,083	142,633	3.6	2.3	5.7	0.5	-6.5	-6.9	0.7	-0.3
Во странска валута	137,102	139,762	143,640	153,585	160,756	161,866	7.1	6.4	8.3	14.4	17.0	17.1	1.0	0.7
Вкупни кредити	361,561	370,862	375,116	386,884	400,488	403,545	5.2	5.1	6.3	8.3	10.0	9.9	0.9	0.8
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	171,117	175,067	176,093	184,675	193,683	194,578	2.1	1.2	4.8	8.7	12.3	11.9	1.1	0.5
Во денари	103,024	106,876	107,485	114,622	119,156	119,773	-0.6	0.2	5.5	11.6	12.8	12.2	1.2	0.5
Во странска валута	68,093	68,191	68,608	70,053	74,528	74,805	6.3	2.9	3.7	4.3	11.4	11.2	1.1	0.4
Домаќинства	188,697	193,906	197,127	200,249	204,636	206,819	8.1	8.7	7.5	7.8	7.8	8.0	0.5	1.1
Во денари	106,994	109,484	111,470	113,317	115,848	116,979	10.7	10.1	7.2	7.9	7.9	7.9	0.5	1.0
Во странска валута	81,703	84,422	85,657	86,932	88,788	89,840	4.8	7.0	7.8	7.6	7.5	8.1	0.6	1.2

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrcm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

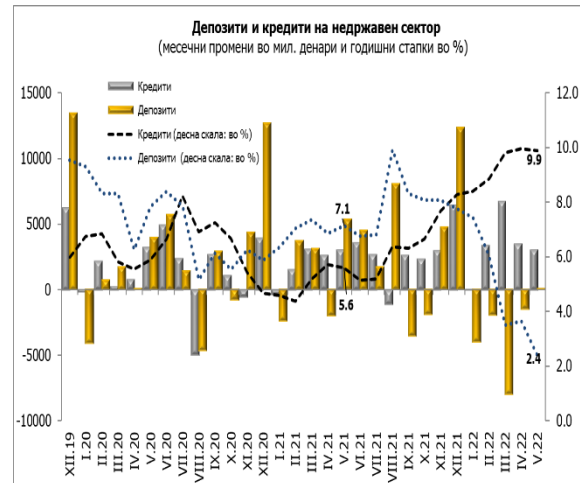
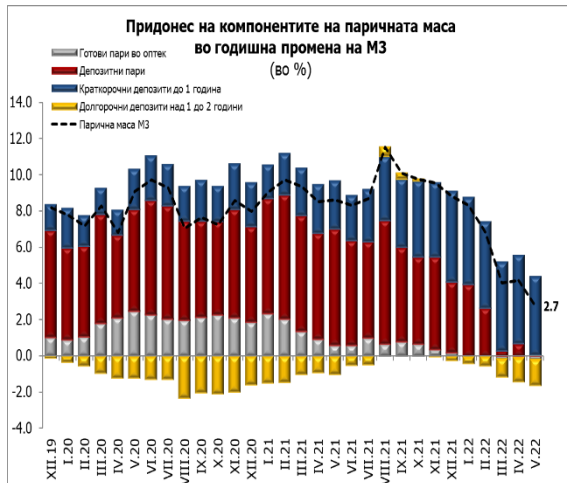
³ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁴ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити**⁵ останаа непроменети во мај годинава, споредено со претходниот месец. Годишната промена е позитивна и изнесува 2,4%, што целосно произлегува од зголемувањето на депозитите на секторот „домаќинства“.
- **Вкупните кредити**⁶ забележаа месечен раст од 0,8% во текот на овој месец, при зголемено кредитирање кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“. Годишната стапка на раст од 9,9% е одраз на повисокото кредитирање кај двата сектора, кое е поизразено кај корпоративниот сектор.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

⁵ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

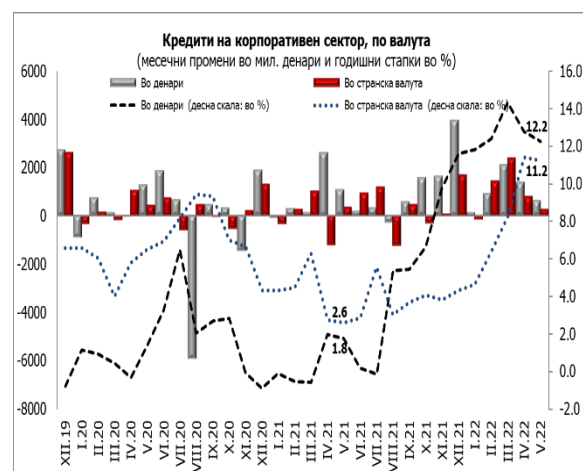
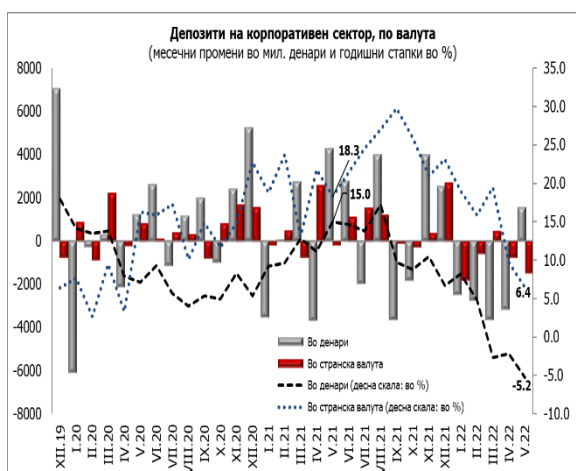
⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година од билансна во вонбилансна евиденција. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1 јули 2019 година, со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

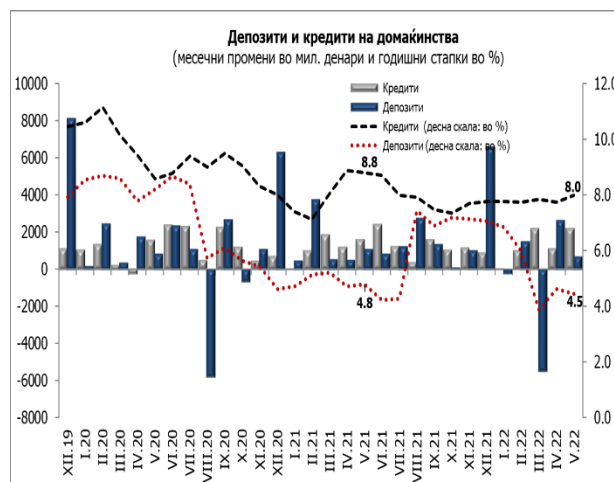
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во мај, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се зголемија за 0,1% на месечно ниво, пред сè како резултат на зголемените депозитни пари, а во помала мера и на долгорочните депозити во денари, во услови на остварен пад кај останатите компоненти. Споредено со мај минатата година, вкупните депозити на корпоративниот сектор се пониски за 1,6%, главно заради намалувањето на долгорочните депозити во странска валута, како и краткорочните и долгорочните депозити во денари, а во помал дел и заради депозитните пари, при забележан раст на краткорочните депозити во странска валута.
- Кај **кредитите на корпоративниот сектор**⁸, овој месец е забележан месечен и годишен раст од 0,5% и 11,9%, соодветно, поради растот на кредитите во денари и во странска валута, кој е поизразен кај кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

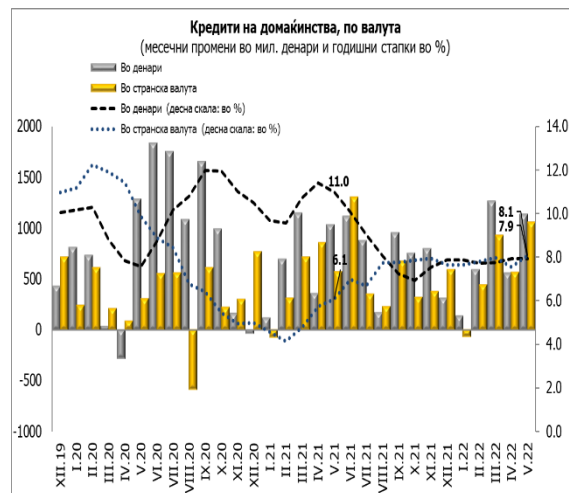
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

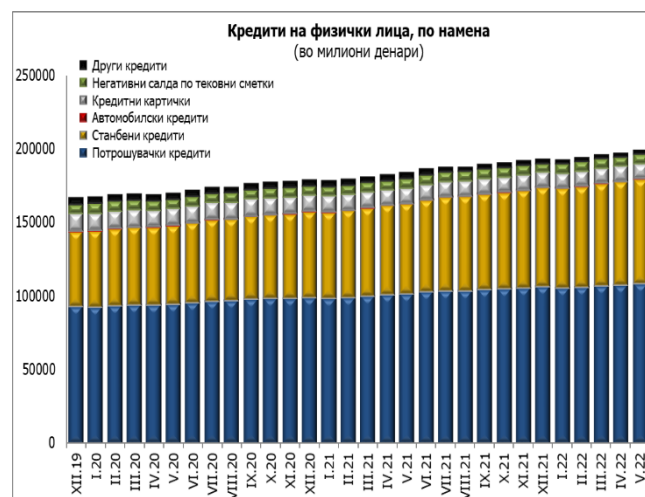

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Депозитите на домаќинствата** бележат раст од 0,2% во мај во однос на претходниот месец. Растот во поголем дел се должи на зголемувањето на краткорочните депозити во странска валута, при дополнителен позитивен придонес и на депозитните пари и долгорочните депозити во странска валута, а во услови на пад кај денарските долгорочни и краткорочни депозити. Годишниот раст изнесува 4,5% и пред сè се објаснува со зголемувањето на краткорочните депозити во странска валута, при помало позитивно влијание и на долгорочните депозити во странска валута и депозитните пари, во услови на пад кај денарските долгорочни и краткорочни депозити.
- Овој месец, вкупните **кредити на домаќинствата** растат со стапка од 1,1%, како резултат на зголеменото кредитирање во денари и во странска валута, малку поизразено во денари. Споредено на годишна основа, овие кредити бележат раст од 8,0% и во поголем дел се должи на кредитите одобрени во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	4.2022	5.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	4.2022	5.2022	4.2022	5.2022
Потрошувачки кредити	99,721	102,516	103,902	105,888	107,291	108,201	6.7	7.9	6.2	7.2	6.6	6.9	0.5	0.8
Станбени кредити	59,901	62,384	65,006	67,353	70,043	70,899	13.1	14.7	16.1	15.5	15.4	15.8	1.0	1.2
Автомобилски кредити	263	242	242	237	233	227	-14.0	-17.1	-16.9	-15.9	-10.0	-8.9	2.3	-2.4
Кредитни картички	10,539	10,488	10,378	10,253	10,126	10,201	-8.9	-8.9	-10.9	-8.5	-2.8	-2.2	0.2	0.7
Негативни салда по тековни сметки	6,399	6,419	6,470	5,907	6,344	6,478	-1.5	3.4	3.0	1.5	4.1	0.5	-1.5	2.1
Други кредити	3,736	3,687	2,766	2,611	2,448	2,402	-5.8	-6.6	-29.3	-32.5	-34.0	-34.4	-2.4	-1.9

Извор: НБРСМ.

- Во мај годината, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, остварија месечен раст од 0,8% и 1,2%, соодветно, додека на годишно ниво се зголемени за 6,9% и 15,8%, соодветно. Во мај, **автомобилските кредити** бележат месечно и годишно намалување од 2,4% и 8,9%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички** овој месец се зголемени за 0,7% на месечна основа, додека на годишна основа тие се намалени за 2,2%. Во мај, кај **негативните салда на тековните сметки** е забележан месечен и годишен раст од 2,1% и 0,5%, соодветно. Кредитите одобрени врз **други основи** се пониски на месечно и годишно ниво за 1,9% и 34,4%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јули 2022 година (референтен пресек заклучно со јуни 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).